La Rosa dels Vents

Publicació de debat llibertari als Països Catalans

Número 8
Època II
Primavera 2014

Ateneu Llibertari de Sants - c/ Violant d'Hongria 71 1r - 08028 Sants, Barcelona · http://larosadelsvents.cat · correu@larosadelsvents.cat

2014

No podem pas negar que la situació política és d'allò més apassionant: A l'Estat espanyol, el canvi en la prefectura de l'estat sembla força provable ja sigui per abdicació o perquè el Borbó la dinyi. Aquesta situació coincideix, a més, amb les primeres crítiques a l'anomenada transició que arriben al gran públic en general. Pel que fa a la Catalunya autonòmica, els partits "sobiranistes" mantenen el pols amb l'Estat i continuen endavant amb la proposta de consulta (que no de referèndum) a la ciutadania amb un model de pregunta si més no curiós. Tot això mentre la reestructuració del sistema bancari es pot donar per conclosa però no així els "ajustaments" del sistema seguint les directrius liberals emanades de la UE i que empitjoren, dia rere dia, les condicions de vida de la majoria de la població, especialment de les classes populars.
És en aquest context que l'Estat espanyol nega la possibilitat de qualsevol canvi invocant una i altra vegada la sacrosanta Constitució, alhora que dota al poder judicial de les eines necessàries per preparar la repressió davant del, més que previsible, increment de la conflictivitat social. A casa nostra hi ha qui s'entesta en invocar el federalisme com a fetitxe que miraculosament pugui solucionar la qüestió nacional.
Però aquest "federalisme" no té cap contingut. No hi ha cap reconeixement de les parts com a iguals i no defineix cap sistema de pactes que es puguin establir (i resoldre) lliurement. Tot i així, la proposta ha aconseguit una petita victòria en forma de doble pregunta en la consulta del 9 de Novembre que va rebre l'imminent vist-i-plau de l'assembleària ANC (perquè després diguin que la democràcia assembleària és lenta*).
No és un panorama gaire encoratjador. Per això precisament, necessitem organitzar la resposta per fer arribar les nostres propostes: el federalisme de caire municipalista, el desenvolupament d'alternatives econòmiques i socials que donin resposta ara als problemes de la població (habitatge, consum, feina, salut, ...) i el bastiment de xarxes de suport mutu (no només contra la repressió sinó per ocupar tot l'espai a la caritat cristiana i a les propostes xenòfobes de l'extrema dreta). Cal insistir en la mobilització popular per aturar el neoliberalisme!

* Quedi clar, que aquesta és una afirmació irònica ;-)

La Rosa dels Vents
Publicació de debat llibertari als Països Catalans

Vols col·laborar amb La Rosa dels Vents, ja sigui distribuint, escrivint, traduint, anunciant-te o fent una subscripció solidària? posa't en contacte amb nosaltres a:

La Rosa dels Vents
Espai Obert
C/ Violant d'Hongria, 71, 1r
08028 Sants, BCN

O via correu electrònic: correu@larosadelsvents.cat

També pots trobar-nos a internet: http://larosadelsvents.cat

Portada: Fent pinya (Desconegut)
Esquerra: Manifestació 11 de setembre del 2012 (Desconegut)

Mecagontot

Aquest escrit d'opinió tant podria anar sobre gènere, com ser un mecagon-tot general, ja que sembla que com els crancs, anem cap enrere. De res ha servit que les nostres mares lluitessin per aconseguir la igualtat entre ambdós sexes, de res ha servit que les nostres àvies agafessin un fusell durant la guerra o que les nostres rebesàvies aconseguissin establir la jornada laboral en 8h diàries. “Ah, però el passat, passat està”, diran alguns, però si hem d'avançar, la base està a millorar el que han assolit els nostres avantpassats i no tornar enrere. No hi ha mobilitat social, els pobres cada cop som més pobres i els rics cada cop més rics i molts d'ells gràcies a la bona posició familiar. La llei mordassa ens nega la lliure expressió del que ens desagrada, la reforma laboral precaritza encara més el mercat de treball i la reforma de l'avortament condemna a les dones a parir allò que no volen tenir per les causes que siguin.

A aquestes famílies que no els manca de res, sembla que no els importi gens el que els passi a la resta d'éssers humans de la seva localitat o país. Ells faran el que voldran com sempre, ja que quan es vegin encalçats per la llei, tindran les eines (diners) suficients per a trobar una solució al que els passa. Per a la resta de la població, a passar per l'embut i a acceptar submisament allò que aquests [... poseu-hi l'insult que més us agradi...] dictaminen. Avui en dia, no podem avortar si no ens podem pagar una clínica privada a l'estranger. Hem de parir, als nostres governants els és igual la salut de la mare o del fetus, ni si una criatura tindrà problemes de salut o convivència durant tota la seva vida, amargant la vida de la família on hagi de néixer. Què s'han cregut que són per posar-se en les nostres vides, per decidir per nosaltres i negar-nos poder desfer allò que no hagués hagut de succeir? I si no volem parir? La Terra està superpoblada, per què hem de veure'ns obligades a parir una criatura en aquest món, que va directe a l'aniquilació total de l'espècie humana a causa del canvi climàtic provocat pel capitalisme? Fer néixer per deixar-los morir lentament dins els seus engranatges capitalistes. Què us sembla més monstruós: no deixar néixer o fer que una criatura creixi en el sí d'una família que no pot ni menjar, que no té casa o que no estimarà una criatura no desitjada?

La moral cristiana impregna les lleis que governen la Península. No mataràs, diuen, però dia a dia morim de mica en mica sense que ens deixin viure, del treball a casa i a la inversa. Ens maten fent-nos treballar per menys sou que els homes, ens releguen a posicions laborals sumisses als nostres caps que normalment són masculins, ens veiem carregades de responsabilitats encarregant-nos de casa nostra o ens apallissen o menyspreen per la nostra condició sexual.

No ho entenen, som persones, ni homes ni dones, gent que volem viure bé, gaudir, sortir, ... és igual quina preferència tinguem a l'hora d'estimar o si volem, o no, formar una família. Res més, sols vull dir, quan hi haurà Igualtat i Respecte entre les Persones?

Montse

Puig Antich: Una vida per la vida

La nit de l'1 de març de 1974 era d'eufòria als cercles progressistes i més inquiets de Barcelona: es presentava a la premsa i al públic en general la revista Por Favor, que ja en néixer era com ara. La presentació es va fer amb sopar -fluix, per cert- en uns dels salons de l'Oca de la plaça Calvo Sotelo. Hi assistiren el cos de redacció amb les seves fulgurants estrelles, joves polítics de l'oposició i d'altres personalitats relacionables. Hi van predominar l'optimisme, l'humor i el compromís. Vuit hores després d'acabats el sopar i la presentació Salvador Puig Antich rebia garrot fins a la mort a deu minuts a peu de l'Oca, en una dependència amb poca llum de la presó Model.

L'heroica tasca de la classificació. Salvador Puig Antich havia estat classificat per la premsa francesa com a "jeune anarchiste catalan". Classificar-lo aquí va ser feina molt més llarga, i delicada, i potser encara no acabada: en unes declaracions aparegudes a la revista Interviu, a tres dirigents de la CNT se'ls pregunta si "podríeu assumir les funcions de GARI, OLLA, MIL, etc." i contesten que "com a CNT, no. Fins i tot -diuen-, se'ls pot discutir com a anarquistes". I un esperançador afegitó: "No obstant això, quan cauen, com que no hi ha ningú al darrera seu, la CNT n'assumeix la defensa".

L'Esquerra en funcions va menar una llarga lluita de noms per evitar que Puig Antich fos qualificat com a revolucionari. L'etiqueta propugnada pels partits capdavanters era la de "combatent antifeixista", i així va aparèixer en octavetes i pamflets, en les publicacions clandestines i en papers de circulació interior. D'aquest combat per deixar Salvador Puig Antich en simple antifeixista en saben alguna cosa els implicats en la redacció d'Api considerable publicació clandestina de veritat, en la qual treballaven des de periodistes independents fins a gent de carnet.

Les forces d'ordre públic, per la seva banda, tampoc no acabaven de veure qui era Puig Antich, ni què era el seu grup, el MIL. Però aquests sense voler. Això es pot demostrar f'àcilment: l'inspector Bocigas, el policia que va dirigir fins al final les operacions contra el MIL, no pertany, ni pertanyia a la Brigada Político-Social, sinó a la Brigada Criminal. Els tenien classificats, fins molt tard, com a lladres de bancs.

Ajudat a ben morir. La confusió volgudament sembrada per l'establishment de l'oposició era moderadament lamentada pel MIL. Només moderadament, és clar, ja que aquella actitud li donava la raó en els seus punts de vista: l'oposició tenia més d'establishment que no d'oposició, s'havien de buscar vies noves, s'havia de provar, experimentar, obrir camins més acostats a la gent. Per definició, l'establishment no permet desestabilitzacions.

Aquest moderat lament dels acostats al MIL, es va intensificar quan, després de l'atemptat contra Carrero Blanco, pel desembre de 1973, el règim va perdre l'aura d'imbatibilitat i la rialla prepotent per sempre més. Irreversiblement tocat, el règim havia de reaccionar amb equivalent fúria. Salvador Puig Antich ja era a la presó -havia estat detingut el setembre del 73. La seva vida era bona presa. La campanya internacional per Puig Antich no es va evitar, però va ser abonada amb prudència i tacte. L'oposició es va moure tard, malament, amb desgana: amb prudència. Una setmana abans de l'execució, correm-hi tots: ja era massa tard. Pretenien de complir. Des del cel, moltes gràcies.

Deu, cent, mil, deu mil. Segons un membre del MIL aquestes sigles volien dir: "Moviment Ibèric Llibertari". Devia ser llibertari.
Segons un altre, volien dir "Moviment Ibèric d'Alliberament". Devia ser tercermundista: un conegut del Che Guevara, Vietnam, etcètera.
Segons un altre solien dir: "Deu, cent, mil, deu mil...".
Segons un altre, després d'una pila d'hores de parlar del grup i la seva actuació, el MIL no va existir mai.
En els primers temps, s'identificava amb la xifra 1000 travessada per un fusell.
Els amics de les classificacions, els qui necessitaven col·locar etiquetes per poder moure i moure's i tenen en aquesta llista una magnífica base per no prendre's seriosament ni el MIL, ni els seus components. Puig Antich inclòs, condemnat a mort.
Per tots els altres, aquesta llista deixa ben clar que els components del MIL es fotien del seu nom i de tots els noms, que no interessaven gaire les classificacions ni les burocràcies, els segells ni les unitats. Que tot el que volien, i ho van voler, va ser pensar, actuar, llegir, escriure, saltar, córrer. Cadascun a la seva manera, segons les seves possibilitats, segons les seves ganes. Van editar llibres – Edicions de maig del 37- i una revista – que li deien CIA, "Conspiració Internacional Anarquista", amb un sentit de l'humor característic

d'aquells anys i que el MIL va reflectir sempre-, va participar en vagues, com la Harry Walker de principis del 71; va fer bancs, molts bancs, amb un únic accident, un empleat erit en un ull, que el mateix MIL va ser el segon a lamentar; tenien una biblioteca, freqüentaven els bars sobretot al barri de la Catedral i de Santa Maria, i a la dreta de l'Eixample.

Salvador Puig Antich era molt aficionat a la música: una vegada la policia va localitzar el pis on vivia, i el que més greu li va saber és que es va quedar sense un parell de centenars de discs que hi tenia. Fent vida clandestina, escoltava els programes musicals i se'ls coneixia tots, i era un expert en lombois i discjoqueis..

- Qué li agradava, al Salvador?
- Sobretot, les dones.

La qui ho diu n'és una, una de les que li havien agradat.

El MIL es va preocupar de la vida quotidiana, de les vagues salvatges, d'internacionalitzar una vaga esclatada en una empresa multinacional de Navarra. La tensió que hi havia dintre del grup entre els seus elements -es pot dir que no n'hi havia dos amb les mateixes idees- en general es resolia sumant, i no restant. Al cap i a la fi, per formar-ne part no hi havia gaire més "manaments" que aquests: ser antiautoritari, ser partidari de l'agitació armada, sentir-se part, i no avantguarda de la lluita de classes... A estones, ni aquests. Es preocupaven dels còmics, dels situacionistes, de Mondrian i el seu grup Der Stijl.

O bé, com un d'ells, a l'hora de les discussions d'aquesta mena se n'anava a jeure i deia que l'avisessin a l'hora de parlar d'acció.

Salvador Puig Antich estava temporades en mans de psiquiatres. Quan es va preparar la seva defensa per al Consell de Guerra que el va sentenciar a mort, hi havia partidaris de defensar-lo fent-lo passar per boig. Ell s'hi va negar, naturalment. Perquè aleshores, com avui, hi ha moltes possibilitats que els boigs són precisament els qui no els cal anar al psiquiatre. Admetre aquest tipus de defensa hauria estat col·laborar en la delirant confusió que anomenem normalitat.

<u>Company Heinz</u>. Què més? Doncs tot queda per dir, sobre el MIL i Salvador Puig Antich, o bé no cal dir res. És igual: ell, i el MIL, van viure un temps determinat, i van decidir de viure'l.

El MIL es va autodissoldre l'agost de 1973, un mes abans de la detenció da Salvador Puig Antich. A la revista CIA, un Bakunin de còmic ho explicava aixi: «Val més una autodissolució que no mil programes». El document «oficial» de l 'autodissolució porta quest titol: «Autodissolució de l'organització políticomilitar dita MIL». I una post data que fa:«...l'organització, la política, el militantisme, el moralisme, els màrtirs, les sigles, la nostra pròpia etiqueta, han passat al món vell...»

A la mateixa hora si fa no fa d'aquell mati del dissabte, 2 de març de 1974, en què moria Puig Antich, a la presó de Tarragona donaven també garrot a un suposat Heinz Chez, suposat polonès, al qual ningú ni cap país del món no va reclamar mai, el cadàver del qual no va exigir ningú, ni cap autoritat. Heinz va passar nit en capella jugant-se gots de vi al parxís.

No els va acompanyar en canvi un guàrdia civil, Antonio Franco, que havia de morir el mateix dia que va ser indultat. Antonio Franco, l'octubre de 1973, havia mort a trets el capità del seu propi cos, Francisco Manfredi Cano, que seia al seu despatx, a Huelva.

Salvador Puig Antich i el molt anònim Heinz Chez van morir plegats. De confusió, doncs, cap. D'etiquetes, ni li calien, ni en volia, ni calen. Per la vida va perdre la vida, i prou. A qui ho entengui, salut.

Ramon Barnils, publicat a Arreu, el 19 de febrer de 1977

Aquest article pot considerar-se l'embrió del llibre La torna de la torna. Salvador Puig Antich i el MIL (Empúries, 1985, 1999), del col·lectiu Carlota Tolosa, format per Ramon Barnils i nou alumnes seus de la Facultat de Periodisme de Bellatera.

La Inevitable Pèrdua de l'Hegemonia de l'Imperi Americà

Entrevista realitzada per Raúl Zibechi (pensador, activista i periodista uruguaià especialitzat en els moviments socials d'Amèrica Llatina) realitzada durant la visita d'Immanuel Wallerstein l'estiu de 2007.

Durant la seva visita al Con Sud de Sud-Amèrica, el sociòleg nord-americà Immanuel Wallerstein va parlar d'un dels seus temes favorits: El final de l'hegemonia dels EEUU -la qual, ell creu, es produirà definitivament durant la pròxima dècada-. Però ell també ha donat a conèixer que en el transcurs de les properes dues o tres dècades viurem a un món post-capitalista que podria ser molt millor o pitjor que el món actual.

La pèrdua de l'hegemonia de l'imperi, la qual ha estat gradual i inevitable des que la "revolució global de 1968", s'ha estat accelerant exponencialment des de 2003, just abans del predicible fracàs de la invasió estatunidenca d'Iraq. Un país que no pot sotmetre a una petita i desgastada nació, després d'una terrible dècada de bloqueig mundial, no pot estar en condicions d'imposar ordre en els afers globals. A grans trets, aquesta és una de les principals conclusions que va esbossar Wallerstein al seu pas per Montevideo.

Els Estats Units van passar d'imposar el "95%" de la seva voluntat al món, entre 1945 i 1970, a una situació d'impotència que es va manifestar en l'arribada al poder dels neo-conservadors amb George W. Bush en 2001. Va ser aquesta una mostra de feblesa i no, com normalment es creu, de fortalesa. Per als neocons només la força militar pot revertir la decadència d'una potència que ja no és temut i, per això, enfrontarà cada vegada més grans desafiaments.

Les causes d'aquesta decadència les troba Wallerstein en tres desafiaments que van confluir durant el final dels 60s i el començament dels 70s: la competència econòmica del Japó i Europa, la descolonització i el rebuig del Tercer Món a l'ordre bipolar EEUU-URSS, i l'emergència d'una nova generació de moviments anti-sistèmics[1]. Els tres desafiaments van resultar un èxit i van erosionar l'hegemonia de la superpotència que va imposar el Consens de Washington, el model neoliberal i la globalització com a forma de recuperar el poder perdut.

Tot i així, la "revolució mundial del 68", o sigui el desafiament que van representar els nous moviments, és per Wallerstein un fet decisiu on resideix, ja no la crisi hegemònica de l'imperi sinó de la pròpia supervivència del capitalisme com a sistema-món. En el text "1968: el gran assaig"[2] sosté que allò que va succeir aquell any va ser encara més important que les revolucions francesa i russa, i que per la seva transcendència, va ser l'única revolució mundial, juntament amb la de 1848. Assegura que les dues van fracassar però totes dues van canviar el món, perquè no van ser planejades sinó "espontànies en el sentit profund del terme".

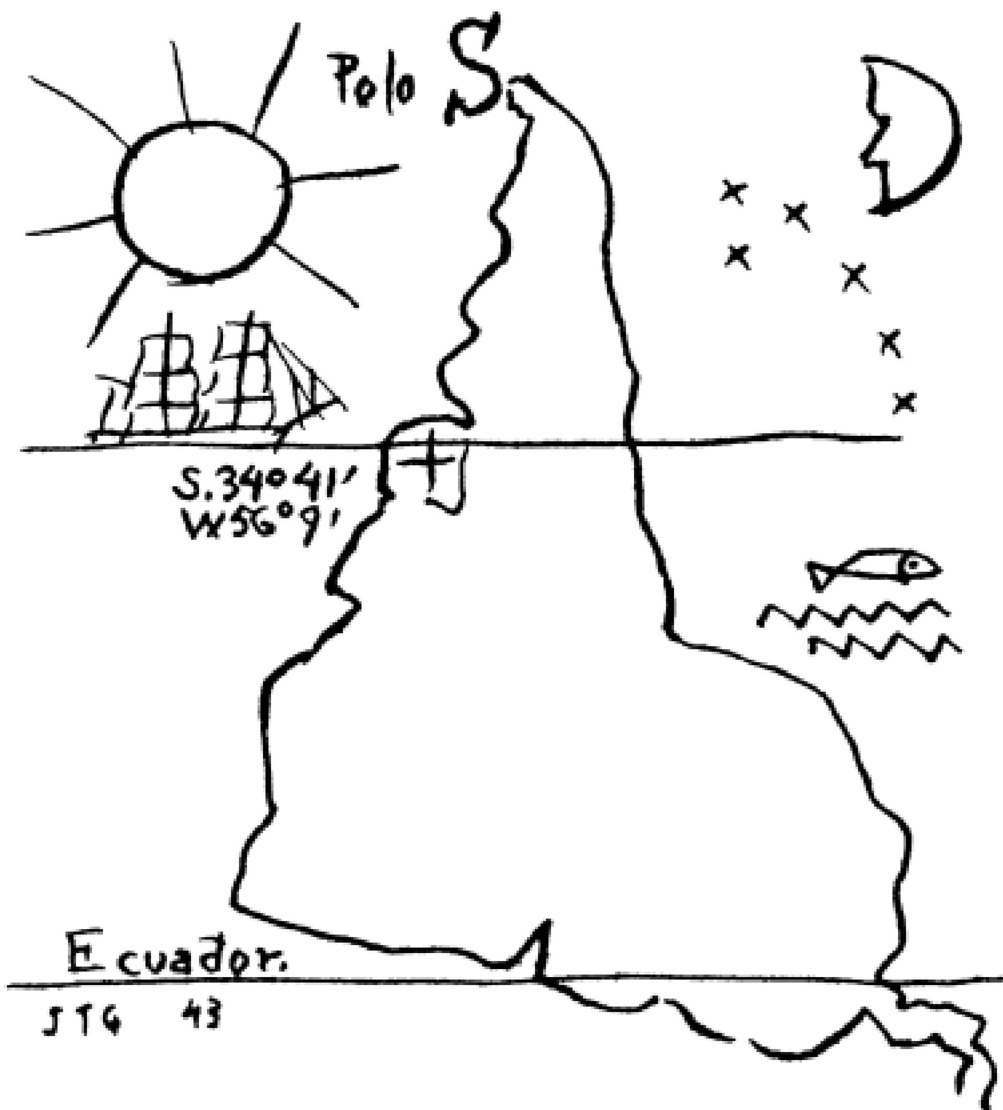
La "Revolució del 68" va minar la capacitat del Nord de vigilar i intervenir al Sud; va produir canvis "en les relacions de poder entre els grups d'estatus (els grups d'edat, de gènere i les minories "ètniques")" que, si bé es registren "en els espais ocults de la vida quotidiana", són duradors i suposen una insubordinació permanent; i la societat civil i els treballadors assalariats es mostren menys disposats que abans a acceptar passivament la dominació i a rebre ordres.

Finalment, la intervenció a l'Iraq, va fracassar en els seus tres objectius bàsics: frenar la creixent autonomia d'Europa, als països que pretenen tenir armament nuclear (Iran i Corea del Nord) i als règims àrabs moderats, com Aràbia Saudita, que eren reticents a una pau duradora amb Israel. Després de quatre anys, va succeir tot el contrari, però a més va produir un viratge en un punt neuràlgic, en allò que Wallerstein anomena com a "masclisme militar unilateral". "Allò que durant 30 anys va ser

un declivi lent, s'ha transformat des de 2003 en un declivi veloç. L'última basa de l'hegemonia va ser una superioritat militar tan forta que no podia ser desafiada pels deu o vint països següents plegats. Però a l'Iraq, va quedar palès que els EEUU no poden utilitzar la seva superioritat militar”. Finalment, va assenyalar que l'”esperit de Davos”, en referència al Fòrum Econòmic de Davos, i l'”esperit de Porto Alegre”, on es va reunir per primer cop el Fòrum Social Mundial, són els dos grans camins que es presenten davant la humanitat a l'hora de pensar el post-capitalisme. “Podria ser pitjor que el sistema actual, o menys jeràrquic i més igualitari; però tot això depèn de tots nosaltres” va concloure.

L'entrevista va estar centrada en l'emergència d'un món multipolar i en la conjuntura que viu Amèrica Llatina.

Raúl Zibechi: Vostè assegura que en els anys vinents hi haurà uns deu pols que substituiran l'actual món unipolar, però a més assenyala que Rússia serà aliada d'Europa i els Estats Units s'aliaran amb el Japó i la Xina.
Immanuel Wallerstein: El que veig és que la fi de l'hegemonia estatunidenca implicarà el sorgiment d'uns quants centres regionals dels quals el Mercosur en pot ser un d'ells. Però tindrem, a més, Rússia, Xina, Índia, Sud-Àfrica i el seu entorn, a més, per suposat d'Europa i el Japó. I probablement centres menors. A més, penso que hi haurà tres grans agrupacions a escala global, que seran els pols més dinàmics, els que estaran en condicions de marcar el rumb del món: EEUU, Europa i Japó. Però no crec que es pugui mantenir per molt de tems una realitat de tres grans agrupaments, per la qual cosa el més feble dels tres s'aliarà amb un dels dos més forts. Per mi, el més feble serà EEUU i, per raons geoestratègiques, crec que s'aliarà amb Àsia Oriental, on la Xina i el Japó seguiran jugant un rol rellevant. D'una altra banda, Rússia es podria aliar amb Europa, amb qui sempre va tenir relacions importants.
RZ: No veu la possibilitat d'una aliança Rússia-Xina com la que està emergint arran de l'Organització de Cooperació de Shangai.
IW: En un món que cada vegada serà més caòtic, tot això és possible. Però no veig a Rússia com a aliada del Japó. Crec que no serà possible.
RZ: Brasil sembla impulsar una aliança amb els EEUU en torn la producció d'etanol amb canya de sucre. Creu que aquesta política pot contribuir a reforçar l'hegemonia de Washington a la regió?
IW: Crec que l'interès de la política exterior de Brasil és enfortir l'autonomia sud-americana per jugar el seu rol dins un món multipolar. En aquell escenari, Brasil aposta per ser un pol molt seriós i veig que els seus acords amb els EEUU no van més enllà del que està fent Rússia o Xina, és a dir, acords puntuals però sense compromisos majors, amb reserves importants. Penso que és una política intel·ligent i possible. Més encara tot i que arribi la dreta al poder al Brasil aquesta política no canviarà. Ara els militars estan recuperant la vella política del règim militar de tornar a fabricar armament nuclear i, encara que això no li agrada gens als EEUU, no hi poden fer res. Al Brasil la política a girat al centre, no hi ha partits d'extrema-dreta o extrema-esquerra importants, per això penso que la política exterior serà molt estable. En la política interior, els canvis seran petits i amb reformes molt graduals com també succeeix a l'Uruguai. Aquestes polítiques de petites reformes són clàssiques de la socialdemocràcia mundial i penso que va a ser la tònica a tota la regió.
RZ: Creu que la política intervencionista de Washington va a guanyar força en el futur? Poden crear-se situacions similars a la del Pla Colòmbia?
IW: Si Bush pretén enviar tropes a Colòmbia, no podrà fer-ho perquè el Congrés ho impedirà. Álvaro Uribe és l'últim aliat seriós a la regió. Però està facilitant el paper d'Hugo Chávez com a intermediari en la negociació amb les FARC, en un esforç que, si té èxit, suposarà un creixement de la seva figura a escala mundial. Tot i que als EEUU no li agradi, no hi podrà fer res, tampoc en aquest escenari.
Crec que la política d'intervenció que va durar un segle ja és cosa del passat. Perquè l'exèrcit dels EEUU és poderós però la societat civil li ha imposat límits arran de la guerra de Vietnam. Abans, el servei militar era obligatori i ara és un exèrcit professional, a més que bona part de les tropes a l'Iraq són mercenaris d'empreses privades. Les classes mitjanes ja no

América Invertida por Joaquin Torres Garcia (1943)

integren a les forces armades i els únics que ho fan són els pobres. Per augmentar la tropa haurien de reimplantar el servei militar obligatori, i això provocaria un nou aixecament dels estudiants i d'altres sectors. Un dels fronts decisius en els quals els EEUU van perdre la guerra de Vietnam fou el front intern.

RZ: És possible una intervenció militar a Cuba?

IW: No. Si, com tot sembla indicar, guanyen els demòcrates, es produirà un canvi important en les relacions. D'una banda hi ha interessos comercials importants, sobretot en el sector agrícola que vol augmentar el comerç amb l'illa. D'altra banda, la dreta cubana de Miami, la generació dels 60s, està en declivi, i té cada vegada menys pes en la política dels EEUU. Les noves generacions de cubans als EEU prefereixen un desgel que permeti tornar a Cuba o establir relacions normals.

El que vull dir és que hi ha un buit de poder dels EEUU a Amèrica Llatina que permet que els governs tinguis graus d'autonomia més elevats. Crec que el Mercosur té la gran oportunitat d'establir una aliança amb la Comunitat Andina[3] que suposarà un canvi molt important del paper que pugui jugar la regió al món.

RZ: Per als moviments socials, la situació és molt complexa. D'una banda, tendeixen a sentir-se defraudats amb el que fan els governs progressistes i d'esquerra, però, per l'altra, no tenen gaire marge com per poder fer una oposició frontal que afavoriria a les dretes.

IW: Sí, la situació és així. Vinc del Brasil i veig que el Moviment dels Sense Terra (MST) està molt disconforme amb Lula perquè la reforma agrària no avança, però

el va recolzar en les eleccions perquè, sens dubte, és millor que Fernando Henrique Cardoso. És el problema tradicional quan el partit d'esquerra vinculat als moviments arriba al poder. S'obre un interrogant sobre què fer: Anar a un xoc frontal és un problema, però no fer res també ho és. A parer meu, els moviments deuen prendre una posició clara: sostenir els partits menys dolents però sense esperar que faran canvis profunds. És una posició defensiva, però es tracta de mantenir l'autonomia.

RZ: Aquests tipus de problemes estan influint en el Fòrum Social Mundial?

IW: Sí, és clar. Hi ha posicions molt diverses davant aquestes noves realitats però tinc l'esperança que el Fòrum continuï sent un espai obert, horitzontal en el que no es construeixin relacions jeràrquiques i on puguin conviure les més diverses opinions. Per això, és necessari tenir molt clar que l'enemic no està a l'esquerra.

RZ: D'alguna manera està dient que la posició més madura és la dels Sense Terra del Brasil.

IW: Sí, però també és molt important la posició dels Zapatistes, perquè ells han treballat molt seriosament la qüestió de l'autonomia, no com quelcom declaratiu sinó com una construcció real. Crec que les bones relacions que ara mantenen els Sense Terra i els Zapatistes és un pas endavant molt important. Seria molt positiu per al Fòrum que en els pròxims anys s'hi integrin els Zapatistes.

1. "Anti-sistèmic" és un terme utilitzat per Wallerstein per referir-se als moviments socials i moviments nacionals: "Vaig fer-ho perquè crec que tots dos moviments comparteixen característiques bàsiques, i que tots dos representen resistències paral·leles a l'actual sistema històric fins al punt de voler enderrocar-lo".

2. G Arrighi, TK Hoptkins, I Wallerstein, "Movimientos antisistémicos", Madrid, Akal, 1999.

3. N.T. En l'actualitat s'està produint aquest procés de convergència entre les dues comunitats econòmiques: http://www.comunidadandina.org/exterior/can_mercosur.htm

Col·labora amb **La Rosa dels Vents**

Publicació de debat llibertari als Països Catalans

Nom .... Cognoms ....

Adreça ....

Població .... Codi Postal ....

Correu electrònic .... Telèfon ....

Col·laboració: Import [ ] Euros Freqüència: [ ] Mesos

Pagament: Ingrés [ ] Domiciliació [ ]

Nº CC [| | | |] [| | | |] [| |] [| | | | | | | | | |]

La Rosa dels Vents - C/ Violant d'Hongria, 71, 1r - 08028 Sants-BCN

L'ÚNICA SOLUCIÓ

RECONSTRUCCIÓ

Reconstruir Can Vies no és només tornar a posar en marxa el centre social, sinó també treure en Sergi i l'Ivan de la presó, i fer costat a totes les persones que han d'afrontar les conseqüències repressives de la setmana de mobilitzacions al carrer.

reconstruim.canvies.org

Entre la defensa d'allò públic i la creació del comú

El passat 8 de febrer va tenir lloc una nova edició dels sopars-debats que organitza aquesta publicació. En aquesta ocasió vam comptar amb la presència de Joan Pedragosa, del Grup de Reflexió per l'Autonomia, i d'Emili Cortavitarte, professor d'història i sindicalista de la CGT, per introduir el debat seleccionat per aquesta ocasió: la defensa d'allò públic i la creació del comú.

Moltes i interessants van ser les propostes que es van debatre entre plat i plat. Entre elles podem destacar la necessitat d'actuar sota l'aixopluc d'un programa que presenti alternatives creïbles i efectives basades en lluites i conflictes que s'estan portant a terme actualment (en aquest sentit es va destacar la repercussió de la PAH gràcies a la seva efectivitat). Pel que fa a la creació del comú, dues idees principals van sorgir al debat: d'una banda, la seva importància però també la necessitat de reforçar-la mitjançant un canvi de model educatiu. De l'altra, que malgrat la importància de la lluita contra la retallada en els serveis públics, cal estar preparats perquè aquestes ja s'estan portant a terme i cal presentar alternatives atractives i factibles a la població.

El sopar-debat es va cloure amb una posada en valor de les propostes i idees que havien estat discutides durant el sopar que ha d'anar acompanyada de la substitució del derrotisme existent en les lluites anti-retallades pel plantejament alegre i optimista de les nostres alternatives.

Ombres de Barcelona

La història oficial de Barcelona des del segle XIX fins a l'actualitat ens parla d'un creixement espectacular. Després de restar segles tancada rere les muralles, de patir la voluntat estatal d'empetitir-la i de ser control•lada i reprimida pels militars, a meitat del segle XIX la ciutat explotaria.

Una expansió que podriem explicar en tres actes: el primer l'any 1854 amb l'ordre d'enderrocament de les muralles; el segon amb l'aprovació per part de Madrid del Pla Cerdà l'any 1859; i el tercer l'any 1897 amb l'agregació dels pobles del pla. Una triada que caldria completar amb l'Exposició Universal del 1888. Unes operacions que van triplicar la superficie de Barcelona, que va passar dels 15 km² als 55,5 km².

La ciutat va créixer i l'exposició va convertir Barcelona en un referent per inversors i turistes, però el que la història oficial no sempre explica són les ombres que aquests grans esdeveniments van produir: grans oportunitats per als corruptes i pels especuladors, una constant de la història barcelonina.

Abans de l'enderroc de les muralles no es podia construir en l'espai que avui ocupa l'Eixample, de manera que a aquests terrenys només hi havia barraques i horts. Però quan ja es va veure que l'enderroc de les muralles seria imminent molts especuladors es van dedicar a comprar terrenys a preus baixos per especular. De seguida els terratinents van començar a reclamar que es permetés construir, sense cap pla previ, a

banda i banda del passeig de Gracia, al•legant que amb un projecte es trigaria segles en edificar tot l'Eixample.

La història de la corrupció a Barcelona podria ser interminable, però si en un moment aquestes estafes van ser especialment fraglants, va ser durant el mandat de l'alcalde Porcioles, l'epoca del desarrollismo. Alguns dels personatges que es van enriquir en aquests moments foren Josep Maria Figueras, qui anys després seria membre del Comité Olímpic de Barcelona 92 i Josep Lluís Núñez, qui a banda de ser president del Barça va ser el major responsable de l'enderroc d'edificis modernistes a la ciutat, com la casa Trinxet.

Un altre gran exemple és el de Joan Antoni Samaranch qui combinava els seus alts càrrecs al règim amb la participació en empreses immobiliàries. A ell es deu l'aberració urbanística d'aixecar un barri a plena serra de Collserola, sense comunicacions i sense serveis, en un espai que s'havia descartat per construir un cementiri, Ciutat Meridiana. Aquell espai que no va ser bo pels morts per l'excès d'humitat, es va dedicar als vius. Centenars de veïns del barri amb més desnonaments de l'estat, encara ho segueixen pagant.

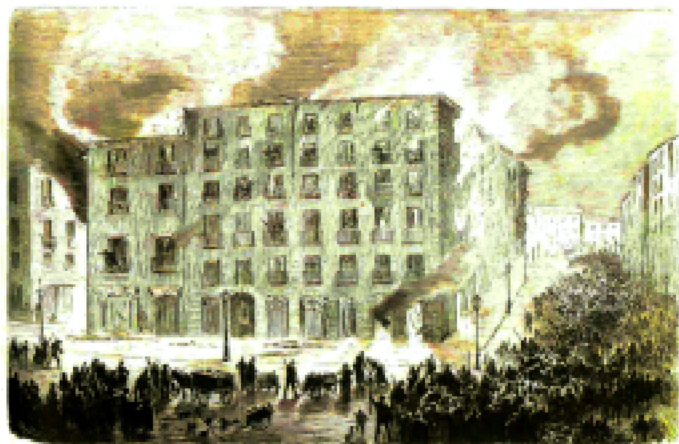
I per completar aquest nefast quartet també cal citar Román Sanahuja i Bosch. El pare de la nissaga Sanahuja es va dedicar a la construcció de poligons per encavir l'onada migratoria que va arribar a la ciutat durant els cinquanta i els seixanta. Barris com Porta o el Turó de la Peira porten el segell dels Sanahuja.

Al Turó de la Peira es va construir més del que permetien els plans generals i aixecant edificis pantalla en tots els vessants de la muntanya i per acabar-ho d'adobar utilitzant ciments al•luminòsics. L'any 1990 l'ensorrament d'un edifici al carrer del Cadí i la mort d'una dona va destapar l'escandol de l'aluminosi, però no va ser un inconvenient per que l'empressa escollida per renovar el barri fos la mateixa dels Sanahuja, ni per que la Generalitat, anys més tard, els deixes diners per seguir amb les seves polítiques especulatives.

Agustí Giralt

La revolta del petroli

Els fets batejats com el "Petroli" estan considerats per molts com la revolta obrera més important esdevinguda a la Península al llarg del S.XIX. Tot i la brevetat d'aquest text considerem necessari contextualitzar-los mínimament.

A principis del Segle XIX Alcoi s'havia convertit en un fort nucli tèxtil que donava treball a una gran població circumdant. La centralització fabril va ser precoçment impulsada pels industrials locals a través de la maquinització. L'oposició popular a aquest procés va tenir una forta transcendència a les nostres comarques, amb intensos episodis de destrucció de màquines. Amb tot, el procés modernitzador es portà avant amb una velocitat inusual i molts dels camperols i camperoles, que s'havien tornat progressivament dependents dels jornals de la indústria, emigraren cap a la vila principal. Les conseqüències d'aquest fort moviment poblacional no es van fer esperar: apilament; propagació de malalties i epidèmies; treball infantil; jornada laboral de fins a díhuit hores diàries; carestia dels productes bàsics, etc.

Aquest era a grans traces, el quadre en el que van arribar amb promptitud les idees anarquistes i on van tenir lloc els fets que seguidament ens disposem a esbossar. Cal apuntar que la feina de contrastar les diferents fonts per obtenir una narració fiable és, encara a dia d'avui, un treball inconclús.

El mes d'abril de 1873 s'inicià als Algars una vaga en demanda d'un augment de salaris i una reducció de la jornada laboral a 8 hores, aquesta es va allargar indefinidament sense arribar a cap acord. A Alcoi, el 7 de juliol d'aquell mateix any, la Comissió Federal de l'AIT va convocar una assamblea on es va decidir fer pròpies les demandes i declarar-se en vaga general. Les peticions van ser traslladades a l'alcalde de la ciutat, el republicà Agustí Albors, que es va negar en redó i ràpidament va idear un pla de defensa: per una banda va telegrafiar al governador civil per demanar-li tropes i per altra, va convocar als majors contribuents per a defendre el consistori. La consigna seria obrir foc al primer toc de campana.

Els treballadors es van concentrar a la plaça de Sant Agustí, davant de l'ajuntament, en nombre de 6.000 a 8.000. Una comissió es va dirigir al batlle per exigir-li la renúncia de les seues funcions en favor d'una junta revolucionària escollida pel poble. La negativa d'Albors precipitaria els fets: els sublevats decidiren armar-se però en vore el moviment a la plaça, tant des de l'església de Santa Maria on van sonar les campanes i es trobava atrinxerada la Guàrdia Municipal com des de l'ajuntament, es va obrir foc contra els manifestants. La violència deslligada es va cobrar les primeres víctimes mortals i ferits entre els vaguistes que ràpidament es van replegar. Mentre uns muntaven les barricades per resistir a la plaça altres començaven a detindre als empresaris, que covardament havien ignorat la petició de sumar-se al pla de defensa, a les seues pròpies llars. Aquells que es resistien veien com els insurreccionats prenien foc a les seues cases obligant-los a entregar-se. Amb més de cent ostatges s'abordà de nou a l'alcalde per tal de fer-lo claudicar a canvi d'alliberar-los, però una vegada més la seua tossuda negativa va encendre la còlera dels obrers que prengueren foc a l'ajuntament tot sense aconseguir la renuncia. L'enfrontament es va allargar durant més de 20 hores fins que al matí del 10 de juliol, acabada la munició a l'església, la guàrdia es rendeix i els

treballadors prenen el control de la plaça. Abans del migdia l'ajuntament ja estava en mans dels internacionalistes i l'alcalde, que esperava disparant a qualsevol que tractara de detindre'l, va ser ajusticiat.

El balanç fou terrible: almenys 16 persones resultaren mortes, també una gran quantitat de ferits, majoritàriament per arma blanca i tir de fusell. Però les tropes del General Velarde ja eren aprop i davant d'una més que probable sagnant derrota a mans de l'exèrcit, es decideix oferir el desmantellament de les barricades i l'alliberament dels ostatges a canvi d'una entrada pacífica. Així es faria el migdia del dia 13 de juliol. L'ajuntament fou restablert però l'endemà, les tropes foren reclamades i partiren cap al canton de Cartagena, quedant de nou Alcoi en mans de l'assamblea. La pressió estatal i dels fabricants aniria revertint la situació encetant un procés repressiu sense precedents a la comarca. Es va instruir un sumari en el que entre 500 i 700 treballadors van ser acusats, dels quals 282 van ser empresonats i un gran nombre va ser declarat en rebel·lia. Molts dels processats foren tancats als castell de

Santa Bàrbara, d'Alacant. Quasi quinze anys després alguns dels presoners encara esperaven sentència i va ser just a l'any 1887, quan va arribar l'absolució.

La fi de la Revolta del Petroli va encetar una de les èpoques més negres de la història local, un final de segle realment devastador on la desestructuració social i la misèria foren generalitzades. El moviment obrer tardaria molts anys en recuperar-se d'aquest colp i recobrar la seua intensitat.

És impossible en tan poques línies poder aprofundir en aquestos fets. Esperem almenys contribuir, molt modestament, a rescatar del baül de l'oblit aquest emocionant episodi que s'inscriu en un corrent que encara brolla: el de la lluita per la Llibertat.

Rafa

Corpo
Fala
A VISTA
PROMOÇÃO
POLÍCIA